

Svar på interpellation om odemokratiska yttringar

Per Carlberg (SD) har ställt frågor till mig om odemokratiska yttringar i Tyresö kopplat till hur Sverigedemokraterna behandlas och bemöts i olika avseenden.

Rätten att få uttrycka sin åsikt och bilda opinion utan att riskera eller bli utsatt för hot, mobbing eller trakasserier är en hörnsten i ett demokratiskt samhälle. Det gäller för alla, och jag beklagar att Sverigedemokraterna som parti och Sverigedemokratiska medlemmar i olika sammanhang bemötts på annat sätt.

I Tyresö har vi god samverkan mellan kommunen och partierna kring arrangemang och säkerhetsrutiner. Men säkert finns utrymme för förbättring. Här är det viktigt att den som upplever hot på något sätt alltid ser till att kontakta polisen och kommunens säkerhetsenhet för vidare hantering. I Tyresö ska alla kunna känna sig trygga.

Som exempel bjuds samtliga politiska partier som finns representerade i kommunfullmäktige in till evenemang när Tyresö kommun är arrangör. Det handlar bland annat om inbjudan till politiskt bokbord på Tyresö gymnasium, men också medverkan på Tyresöfestivalen. Även i det senare fallet har det förekommit incidenter då allmänheten uppträtt på ett sätt som Sverigedemokraterna upplevt som hotfullt eller i ett annat fall åsamkat materiell skada på partiets egendom. Tyresö kommun har inför dessa tillfällen gjort en riskanalys och höjt beredskapen genom att ta in extra bevakning och ta fram handlingsplan med tydlig ansvarsfördelning som gjorts känd.

När det gäller Tyresö gymnasium så är det rektorn som beslutar om skolan ska bjuda in politiska partier. Rektorn behöver inte göra det men skolan har haft och fortsätter ha den hållningen så länge ordningen kan upprätthållas, vilket jag ser positivt på.

Efter incidenten den 5 december och med anledningen av det som tas upp i interpellationen har ledningen på Tyresö gymnasium lämnat en saklig och detaljrik rapport med kommentarer (se bilaga). Skolan har till skillnad från vad som anges inte rekommenderat Ungsvenskarna att avstå från deltagande utan det har handlat om en medlem som upplevt oro, och då för vad som skulle kunna ske utanför skoltid. Tillika har man i exemplet med eleven som, på grund av partitillhörighet, upplevt diskriminering och kränkningar följt alla rutiner och nu ska situationen vara bra.

Fredrik Saweståhl (M)

Kommunstyrelsens ordförande

Kommentar till "Interpellation om hur Tyresö kommun skall hantera odemokratiska yttringar" från SD till kommunstyrelsen december 2017 från rektor på Tyresö gymnasium

Utbildningen på Tyresö gymnasium syftar bland annat till att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Utbildningen utförs i överenskommelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor (Skollagen (2010:800), kap 1 4-5 §§). Dessa värderingar genomsyrar verksamheten i och utanför klassrummen på Tyresö gymnasium.

Enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) 1 kap, 3§ är rektor ansvarig för arbetsmiljön (både fysisk och psykosocial). Detta innebär att skolledningen ska jobba förebyggande, och om elev eller personal upplever miljön som otrygg eller på annat sätt ohälsosam, vidta åtgärder. I samband med bokbordet den 5 december har skolledningen hanterat upplevd otrygghet och oro enligt redogörelsen nedan.

Under kvällen den 4 december har någon eller några klottrat på skolans fasad. Skolans vaktmästeri har, vid ankomst till skolan på morgonen den 5 december fått en väktarrapport. Skolledningen ser klottret cirka kl. 07:50 den 5 december och kontaktar skolans vaktmästeri. Vaktmästeriet stämmer av med klottersanerare som redan har fått anmälan och uppdrag via väktare. Agerandet är i linje med Tyresö Kommuns riktlinjer, antagna 2013-01-29, gällande klotter. I riktlinjerna, under kap. 3, punkt 1 och punkt 2 anges att klottersanering ska ske inom 48 timmar från upptäckt samt att stötande och rasistiskt klotter ska saneras omgående. Det klotter som fanns på fasaden och som finns på bifogade bilder bedömdes som stötande och rapporterades för sanering enligt punkt 2. Skolledningen fann även anledning att polisanmäla klottret, polisanmälan upprättades den 5 december. Skolledningen informerade personalen via internt system (vklass) om klottret och vilka åtgärder som vidtogs.

Enligt skollagen, kap 1 5§ ska utbildning bygga på demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Skolan ska arbeta för att motverka alla former av kränkande behandling. SKL anger i skriften, *Politiska partier i skolan, vad gäller?* (2014) att skolan har skyldighet att ge eleverna en bred bild av det politiska systemet i Sverige, vilka partier som finns och vad de står för. Detta, tillsammans med den likabehandlingsplan som skolan har och som anger att skolan ska erbjuda en trygg miljö där diskriminering och kränkande behandling motverkas samt att skolledningen är ytterst ansvarig för skolans arbetsmiljö, betyder att skolledningen i de sammanhang då t ex politiska partier bjuds in, alltid kommer att fokusera på att skolan kan tillgodose de krav som ställs för att leva upp till likabehandling och trygg miljö. För att säkerställa trygg miljö i samband med bokbord har skolan extra vuxennärvaro i caféet, där bokborden är placerade. Skolledningen jobbar för att elever ska ges möjlighet och utrymme att diskutera olika åsikter samtidigt som de känner att de befinner sig i en trygg miljö. Den 5 december fanns förutom elevassistenter,

specialpedagoger, skolledning, även polis på plats, detta efter samråd med skolledningen och på grund av det klotter som nämns ovan.

Händelseförloppet i samband med bokbordet

Nedan en redogörelse för händelseförlopp och dialog med elev på Tyresö gymnasium som representerar Ungsvenskarna och Ungsvenskarnas ordförande.

1. Under oktober bjuder skolledningen in alla ungdomspartier med en moderorganisation som sitter i KF, Tyresö.
2. Alla svar som kom in hanterades lika, med svar om att de var välkomna, hur de hittar hit och med information om tider för bokbord.
3. Alla skulle ha sitt bokbord i kafeterian.
4. På morgonen 5 december när tf rektor anländer till skolan: entrégångens väggar har klottrats på. Det är hot mot SD med avsändare AFA.
5. Många lärare och elever har sett klottret och är oroliga vilket de uttrycker.
6. Tf rektor begär via vaktmästeriet klottersanering i enlighet med rutin och avtal som kommunen har.
7. Tf rektor kontaktar kommunpolisen och rådgör. Vi kommer överens om att vi ska genomföra bokbord och att polisen skickar medarbetare till skolan för att ha lite koll på läget.
8. Tf rektor får kontakt med elev som ska representera Ungsvenskarna under bokbordet. Hon uttrycker oro över att representera sitt parti.
9. Eleven vill att vi går och tittar på hur klottret ser ut. När vi går uttrycker hen oro för att representera vid bokbordet. Tf rektor undrar om eleven känner att hen måste representera partiet denna gång. De pratar om att hen är säker på skolan men att hen inte känner sig säker efter skolan, eftersom hen bor i Tyresö.
10. Under samtalet framkommer att eleven ska representera Ungsvenskarna tillsammans med två andra unga personer varav en är 18 år och en är 14 år. Tf rektor säger då att hon tycker att eleven bör kontakta sin ordförande och rådgöra hur de ska göra med representationen. Detta baserat på att eleven känner oro och är boende i kommunen.
11. Kontakt med ordförande från Ungsvenskarna. Tf rektor belyser att skolan kan garantera säkerhet på skolan men inte efter skolan. Tf rektor säger att det är de personer som ska representera Ungsvenskarna som tf rektor bryr sig om, och att de bör diskutera hur de vill/kan göra med sin representation. Tf rektor avråder inte partiet från att komma.
12. Elev och ordföranden har en diskussion och eleven väljer att inte representera sitt parti under bokbordet. Eleven kommer till tf rektor och frågar om hen gör fel och tf rektor säger att hen ska göra det som känns bäst, att det kanske är bra om det kunde finnas representanter som t ex kommer från en annan kommun.
13. Elev har fortsatt kontakt med sitt parti om hur de ska göra.
14. Elev kommer till tf rektor och berättar att de kanske har hittat en annan representant. Tf rektor svarar, ok och att det är väl bra.
15. Andra representanter, än eleven som går på skolan, kommer till skolan men väljer av någon anledning att inte gå ner för att delta under bokbordet. Vad som händer när de kommer vet tf rektor tyvärr inte eftersom tf rektor då inte träffar dem.

Tidigare händelser vid politiska aktiviteter på Tyresö gymnasium

SD har den 11 januari framfört till rektor på Tyresö gymnasium att det inför valet 2014 förekom en händelse som i vilken ungsvenskarna kände sig hotade och utbuade. Jag har ingen kännedom om denna händelse, vid den tidpunkten hade skolan en annan rektor. De händelser som SD beskriver är inte förenliga med min syn vårt demokratiska uppdrag.

Hantering av konflikter på Tyresö gymnasium

Konflikter och incidenter hanterar vi i enlighet med vår likabehandlingsplan, vilken bifogas. De konflikter som varit i elevens klass under hösten 2017 har hanterats enligt likabehandlingsplanen. Nedan en redogörelse för händelseförloppet.

Elevassistenter anmäler till skolledning och EHT att det varit en konflikt efter politisk diskussion i matsalen. Elevsamtal med biträdande rektor efter konflikt i matsalen genomförs.

Elev berättar om händelsen:

Det uppstod en diskussion i matsalen med min kompis och assistenterna: *"Det var min kompis som tog upp att jag är med i SD. En kille hörde diskussionerna och gick och berättade för andra i klassen. Någon elev har sagt att – Du är rasist, hur kan du rösta på dem?"*

Eleven berättar vidare att elevassistenterna som satt med vid bordet deltog i diskussionen men lyckades lugnade ner situationen.

Vidare:

"I fredags var jag sjuk och när jag kom idag ville folk inte samarbeta med mig. Eller - det var en tjej som inte ville samarbeta med mig på en lektion."

Återkoppling från Elevassistent:

"Vi var två vuxna vid bordet som pratade med eleverna. Vi kom in på straff och en elev började beskriva hur hans parti tycker att man skulle hantera invandrare som begår brott. Hens kompis började argumentera emot och diskussionen blev intensiv och högljudd. Genom att vi vuxna förde in diskussionen om allas rätt till sina åsikter lugnades situationen ner. Vi har pratat med de inblandade och fungerat som ett stöd på rasterna. Klassen har lugnat ner sig och de två är kompisar igen."

Mentorer bestämde i samråd med skolledningen att mentorerna skulle prata med klassen om vikten av yttrandefrihet, åsiktsfrihet och diskuterade samtal/diskussionsklimat.

3/10 Biträdande rektor skickar sms till eleven om uppföljning. (Hej, tf rektor söker dig angående att ha ett uppföljande samtal. Kom förbi mig så bokar vi ett möte. Mvh, biträdande rektor Tyresö gymnasium) Eleven svarar inte och kommer inte.

Datum	Aktivitet/Händelse	Anteckningar/ Åtgärder
14 september torsdag	Elevassistent informerar skolledningen och EHT om att det varit en konflikt som startat i matsalen mellan ett antal elever. Politisk diskussion	Elevassistenter medlar genom samtalar med de inblandade. Åtgärd: elevassistenterna håller sig nära eleverna på raster, stöttar elev som känner sig utsatt. Fortsatt medling mellan eleverna.
18 september måndag	Biträdande rektor enskilt samtal med elev	Eleven beskriver hur hen uppfattat situationen och att hen känner sig missförstådd och utsatt i sin klass. Bråk med kompis.
18 september måndag Vecka 38	Raster Mentorstiden: Samtal med klassen om grundläggande demokratiska värden. Samhällskunskapslektioner	Åtgärd: Elevassistenterna fortsätter stötta på raster. Medlar i konflikt med kompis. Åtgärd: Samtal i klassen om yttrandefrihet. Samtalsklimatet i klassen Hur tilltalar vi varandra? Åtgärd: Arbete i klassen om yttrandefrihet, åsiktsfrihet och vikten av en nyanserad diskussion m.m.
29/9	Kränkningssrapport till gymnasie-och arbetsmarknadsnämnden	<i>Verbala kränkningar av andra elever i klassen. Samtal pågår, handlingsplan upprättad.</i>
3/10	Erbjudande om uppföljningssamtal med elev	Sms skickad till elev om uppföljningssamtal med biträdande rektor. Elev kom inte/svarade inte.
11/10	Lärare som undervisar klassen påminner elev om uppföljningssamtal	Läraren försöker förmå elev att komma på uppföljningssamtal med bitr rektor. Elev kom inte.
17/10	Uppföljning	Biträdande rektor träffar på elev i korridor, eleven uttrycker undran till behovet av uppföljning, när allt är bra. Bestämmer att eleven ska komma på formellt avslut/uppföljning. Eleven kommer inte.

5/12	Samtal	Eleven söker upp biträdande rektor för att få hjälp att ta reda ut hur hen ska förhålla sig till att representera sitt parti vid bokbordet. Eleven har denna dag också pratat med tf rektor. Anledningen till oron var klottret på skolfasaden. Eleven uttrycker att den tidigare händelsen är avklarad och att det känns bra.
------	--------	---

Jag hoppas att denna kommentar bidrar till att SD kan känna förtroende för att Tyresö gymnasium aktivt arbetar med vår demokratiska värdegrund och hanterar konflikter på ett lösningsorienterat sätt.

I tjänsten 180112
Lena Beskow
Rektor
Tyresö gymnasium